

BBE

ASSOCIATION

BONAIRE BUSINESS AND EMPLOYERS ASSOCIATION

COVID-19 MAATREGELEN VOOR BONAIRE NAAR ANALOGIE VAN VNO-NCW EN MKB NEDERLAND

Datum: 12 maart 2020

Achtergrond

Alhoewel er tot op heden geen bevestigde gevallen van COVID-19 besmettingen zijn geconstateerd op Bonaire, zijn de gevolgen van de door de WHO tot pandemie uitgeroepen voortgang van het desbetreffende virus, inmiddels merkbaar op Bonaire, en ligt het in de lijn der verwachting dat onze economie schade gaat oplopen als gevolg. BBE heeft hierover voortdurend contact met haar leden en andere ondernemers. Op basis hiervan stellen we het volgende.

Het is realistisch en zorgvuldig om de mogelijke scenario's en maatregelen die op Bonaire van toepassing zijn en kunnen zijn, onder ogen te zien, en mogelijke maatregelen hiervoor te onderzoeken, voor te bereiden en te implementeren zodra dit nodig blijkt.

Naar analogie van de vier scenario's die MKB Nederland en VNO-NCW opstelden (zie bijlage), moeten wij op Bonaire op dit moment uitgaan van een scenario dat tussen 'the bad' en 'the worse' inzit. Reden hiervoor is dat wij economisch zowel nauw verbonden zijn met Europa als met de Verenigde Staten en Zuid-Amerika. Aangezien het virus een westwaartse beweging maakt over de aardbol, zullen wij langer dan in Europees Nederland de gevolgen voelen van deze gebeurtenis. Met andere woorden: naar verwachting zal het virus eerder in Europa in impact verminderen, en daarna pas in Noord- en Zuid Amerika.

De aard van de schade zal voor de volledige economische sector van Bonaire vrijwel gelijk zijn, gezien de aard en omvang van onze economie. Er zal sprake zijn van een (tijdelijke) vraaguitval ten gevolge van de daling van het aantal bezoekers aan Bonaire, welke niet zal worden ingehaald, maar zal moeten worden gecompenseerd door de toekomstige marges wanneer de markt weer aantrekt. Het annuleren van reserveringen, het verlagen van de frequentie van vluchten en cargo afvaarten naar Bonaire, de verminderde betalingsdiscipline van afnemers van buiten (denk met name aan reisbureaus en reisagentsschappen) en de verminderde beschikbaarheid van in te voeren producten (van levensmiddelen tot productiemiddelen) zal daarmee langdurige economische schade opleveren. Dit zal de liquiditeitspositie van de ondernemers van Bonaire onder druk zetten. Hierdoor zullen veel ondernemers in grote problemen komen.

De voorgestelde maatregelen zullen daarom van toepassing moeten zijn op alle economische sectoren van Bonaire. Wij pleiten ervoor dat de overheid van Bonaire pal achter de ondernemers van Bonaire gaat staan en samen met hen optrekt om onderstaande voorgestelde noodmaatregelen te realiseren. Veel hiervan zal in samenspraak met 'Den Haag' moeten gebeuren, omdat het fiscale maatregelen betreft. Een aantal maatregelen liggen binnen de handlingsfeer van het OLB.

Voorstel

Bovenstaande onderbouwt de inspanningen die met ingang van heden moeten worden gedaan om de ondernemers op Bonaire zoveel mogelijk te ondersteunen met behulp van **intensieve liquiditeitssteun**.

Met verwijzing naar de noodpakketten die andere Europese landen (Duitsland en Italië, zie bijlage) en Europees Nederland reeds voor haar ondernemers heeft aangekondigd, is het noodzakelijk dat hetzelfde gebeurt voor de ondernemers op Bonaire.

Het ligt in de lijn der verwachting dat ook voor Bonaire daarmee gedacht moet worden aan:

- Werktijdverkorting
- Overbruggingsfinanciering met garantstelling overheid voor aanvraag overbruggingskrediet
- Uitstel van betaling, opschorten invorderingsrente en belastingrente belastingen
- Niet innen (uitstel van betaling verlenen) van lokale belastingen (toeristenbelasting, wegenbelasting en vastgoedbelasting voor ondernemers)
- Aanleggen en aanwenden noodfonds

In het geval de situatie op Bonaire het scenario van 'the ugly' benadert, zijn de volgende maatregelen die overwogen moeten worden:

- Crisisherstelwet om investeringen aan te jagen.

Planning en uitvoering, inclusief tijdspanne

Werktijdverkorting

Deze maatregel is nieuw voor Bonaire. Het juridische beleidskader hieromtrent voor Bonaire dient zeer spoedig (voor 19 maart 2020) in kaart te worden gebracht en alle partijen dienen zich in te spannen om hieruit een voor Bonaire werkbare maatregel te realiseren op uiterlijk 24 maart, zodat deze met ingang van 1 april in kan gaan.

Overbruggingsfinanciering

Realisatie van een overbruggingskrediet (op rekening courant, om volledige kredietaanvraagproces te vereenvoudigen?), waarbij de overheid een garantstelling afgeeft.

Ook deze maatregel is nieuw voor Bonaire. Teneinde deze op korte termijn te realiseren dienen alle partijen zich in te spannen om een juridisch beleidskader en een voor Bonaire werkbare maatregel te realiseren voor Bonaire vast te stellen voor 31 maart 2020, zodat dit gedurende de maand april kan worden geïmplementeerd en uitgevoerd, zodat de betaling van de vaste lasten van de ondernemingen aan het eind van de maand april 2020 zijn gegarandeerd.

Uitstel van betaling, opschorten invorderingsrente en belastingrente belastingen

Dit omhelst de reeds bestaande uitstelfaciliteit voor ondernemers waarbij kort uitstel kan worden verkregen op telefonisch of schriftelijk verzoek door compliante ondernemers met liquiditeitsproblemen.

We stellen om nader onderzoek te doen naar de voorwaarden waaronder de Belastingdienst deze faciliteit momenteel toepast, zodat een mogelijk passende (tijdelijke) verruiming van de voorwaarden kan worden overeengekomen met de Belastingdienst. Ditzelfde geldt voor het opschorten van invorderingsrente en belastingrente.

Niet innen (uitstel van betaling verlenen) van lokale belastingen (toeristenbelasting, autoverhuurbelasting, wegenbelasting en vastgoedbelasting voor ondernemers)

Deze verantwoordelijkheid ligt bij het OLB. We stellen voor om voor 20 maart 2020 met het OLB de voorwaarden vast te leggen waaronder het OLB hiertoe kan overgaan voor individuele ondernemers.

Aanleggen en aanwenden noodfonds

De aanleg van een gericht noodfonds is noodzakelijk, en ligt volledig in lijn met maatregelen zoals in Europees Nederland, Duitsland en Italië al zijn afgekondigd. Het OLB dient hiertoe alle registers open te trekken bij BZK, en, in samenspraak met de stakeholders, de criteria en doelstellingen voor het toewenden hiervan, verder uit te werken.

Crisisherstelwet om investeringen aan te jagen

Dit omhelst een combinatie van fiscale maatregelen en economische stimuleringsmaatregelen om de terugslag die de ondernemers op Bonaire de komende periode zullen ervaren te kunnen herstellen om investeringen en economische activiteit aan te jagen. Hierover dient in de eerste week van april 2020 met de stakeholders een eerste brainstorm bijeenkomst te worden georganiseerd.

000---ooooOoooo---000

PO Box 284, Kralendijk, Bonaire, Dutch Caribbean
Email: info@bonairebe.com Website: www.bonairebe.com